UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (kolmas jaosto)

16 päivänä joulukuuta 2010 *

Asiassa C-362/09 P,

jossa on kyse Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 56 artiklaan perustuvasta valituksesta, joka on pantu vireille 7.9.2009,

Athinaïki Techniki AE, kotipaikka Ateena (Kreikka), edustajanaan dikigoros S. Pappas,

valittajana,

ja jossa valittajan vastapuolina ja muina osapuolina ovat

Euroopan komissio, asiamiehenään D. Triantafyllou, prosessiosoite Luxemburgissa,

vastaajana ensimmäisessä oikeusasteessa, ja

* Oikeudenkäyntikieli: ranska.

Athens Resort Casino AE Symmetochon, kotipaikka Marrousi (Kreikka), edustajanaan dikigoros N. Korogiannakis,

väliintulijana ensimmäisessä oikeusasteessa,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (kolmas jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja K. Lenaerts sekä tuomarit D. Šváby, R. Silva de Lapuerta, G. Arestis ja J. Malenovský (esittelevä tuomari),

julkisasiamies: Y. Bot,
kirjaaja: A. Calot Escobar,

kuultuaan julkisasiamiehen 2.9.2010 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Athinaïki Techniki AE (jäljempänä Athinaïki Techniki tai valittaja) vaatii valituksellaan unionin tuomioistuinta kumoamaan Euroopan yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen asiassa T-94/05, Athinaïki Techniki vastaan komissio, 29.6.2009 antaman määräyksen (jäljempänä valituksenalainen määräys), jolla ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoi, ettei ole tarvetta lausua kanteesta, jossa vaadittiin kumottavaksi komission 2.6.2004 tekemä päätös, jolla lopetettiin valittajan tekemän sellaisen kantelun käsittely, joka koski väitettyä valtiontukea, jonka Helleenien tasavalta myönsi Hyatt Regency -yhtymälle sellaista julkista hankintaa koskevan sopimuksentekomenettelyn yhteydessä, joka koski Casino Mont Parnèsia, koska kanne oli menettänyt kohteensa (jäljempänä riidanalainen toimi).

Asiaa koskevat oikeussäännöt

2 Kuten Euroopan yhteisön perustamissopimuksen [88] artiklan soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä 22.3.1999 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 659/1999 (EYVL L 83, s. 1) johdanto-osan toisesta perustelukappaleesta ilmenee, tällä asetuksella koonnetaan ja vahvistetaan Euroopan yhteisöjen komission yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaisesti kehittämää käytäntöä valtiontukia koskevan tutkintamenettelyn alalla.

3 Asetuksen N:o 659/1999 johdanto-osan kolmannessa perustelukappaleessa todetaan, että

”– – perustamissopimuksen [88] artiklan soveltamisesta annettavalla menettelyä koskevalla asetuksella lisätään avoimuutta ja oikeusvarmuutta”.

4 Asetuksen N:o 659/1999 johdanto-osan seitsemännessä perustelukappaleessa todetaan, että

”määräajan, jonka kuluessa komission on saatettava ilmoitetun tuen alustava tutkinta päätökseen, olisi oltava kaksi kuukautta täydellisen ilmoituksen vastaanottamisesta tai kyseessä olevan jäsenvaltion antaman asianmukaisesti perustellun lausunnon saamisesta, jossa se pitää ilmoitusta täydellisenä sillä perusteella, että komission pyytämiä lisätietoja ei ole käytettävissä tai ne on jo toimitettu; oikeusvarmuuden vuoksi olisi tämä tutkinta saatettava loppuun päätöksellä”.

5 Asetuksen N:o 659/1999 johdanto-osan 11 perustelukappaleessa todetaan, että

”jotta varmistettaisiin perustamissopimuksen [88] artiklan ja erityisesti sen 3 kohdan sisältämän ilmoittamisvelvollisuuden sekä täytäntöönpanokiellon noudattaminen, komission olisi tutkittava kaikki sääntöjenvastaisen tuen tapaukset; avoimuuden ja oikeusvarmuuden varmistamiseksi olisi säädettävä menettelyistä, joita näissä tapauksissa on noudatettava; jos jäsenvaltio ei ole noudattanut ilmoittamisvelvollisuutta tai täytäntöönpanokieltoa, määräaikojen ei tulisi olla komissiota sitovia”.

6 Tämän asetuksen II luvun otsikkona on ”Ilmoitettua tukea koskeva menettely”, ja sen 4 artiklassa säädetään seuraavaa:

”1. Komissio tutkii ilmoituksen heti sen saatuaan. Komissio tekee päätöksen 2, 3 tai 4 kohdan mukaisesti, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 8 artiklan soveltamista.

2. Jos komissio alustavan tutkinnan jälkeen toteaa, että ilmoitettu toimenpide ei ole tukea, se tekee asiasta tämän seikan toteavan päätöksen.

3. Jos komissio alustavan tutkinnan jälkeen toteaa, että ilmoitetun toimenpiteen soveltuvuudesta yhteismarkkinoille ei ole epäilyjä ja jos toimenpide kuuluu perustamissopimuksen [87] artiklan 1 kohdan soveltamisalaan, se päättää, että tuki soveltuu yhteismarkkinoille, jäljempänä ’vastustamatta jättämistä koskeva päätös’. Päätöksessä on mainittava, mitä perustamissopimuksen mukaista poikkeusta on sovellettu.

4. Jos komissio alustavan tutkinnan jälkeen toteaa, että ilmoitetun toimenpiteen soveltuvuudesta yhteismarkkinoille on epäilyjä, se päättää aloittaa perustamissopimuksen [88] artiklan 2 kohdassa määrätyn menettelyn, jäljempänä ’muodollisen tutkintamenettelyn aloittamista koskeva päätös’.

– –”

7 Asetuksen N:o 659/1999 7 artiklassa täsmennetään, missä tapauksissa komissio tekee EY 88 artiklan 2 kohdassa määrätyn muodollisen tutkintamenettelyn päättämistä koskevan päätöksen.

8 Kyseisen asetuksen III luvussa säädetään sääntöjenvastaista tukea koskevasta menettelystä.

9 Asetuksen 10 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Jos komissiolla on miltä hyvänsä taholta saatuja tietoja oletetusta sääntöjenvastaisesta tuesta, se tutkii tiedot viipymättä.”

10 Asetuksen 13 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Mahdollista sääntöjenvastaista tukea koskevan tutkinnan tuloksista on tehtävä päätös 4 artiklan 2, 3 tai 4 kohdan mukaisesti. Jos on kyse muodollisen tutkintamenettelyn aloittamista koskevasta päätöksestä, menettely päätetään 7 artiklan mukaisella päätöksellä. Jollei jäsenvaltio noudata tietojen antamista koskevaa välipäätöstä, päätös tehdään saatavilla olevien tietojen perusteella.”

11 Asetuksen N:o 659/1999 VI luvun otsikkona on ”Asianomaiset osapuolet”, ja sen 20 artiklassa säädetään seuraavaa:

”1. Asianomaiset osapuolet voivat 6 artiklan mukaisesti tehdä huomautuksia muodollisen tutkintamenettelyn aloittamista koskeva[n] komission päätökse[n tekemisen jälkeen]. Asianomaisille osapuolille, jotka ovat tehneet tällaisia huomautuksia, ja kaikille yksittäisen tuen saajille toimitetaan jäljennös komission 7 artiklan mukaisesti tekemästä päätöksestä.

2. Asianomaiset osapuolet voivat toimittaa komissiolle tietoja oletetuista sääntöjenvastaisista tuista ja tuen väärinkäytöstä. Jos komissio katsoo, että sillä ei saamiensa tietojen perusteella ole riittävää syytä ottaa kantaa asiaan, se ilmoittaa tästä asianomaiselle osapuolelle. Jos komissio tekee päätöksen asiassa, jota toimitetut tiedot koskevat, se toimittaa jäljennöksen päätöksestä asianomaiselle osapuolelle.

3. Asianomaiset osapuolet voivat pyynnöstään saada jäljennöksen 4 artiklan, 7 artiklan, 10 artiklan 3 kohdan ja 11 artiklan mukaisista päätöksistä."

12 Asetuksen N:o 659/1999 25 artiklassa säädetään seuraavaa:

"Tämän asetuksen II, III, IV, V ja VII luvun mukaisesti tehdyt päätökset osoitetaan asianomaiselle jäsenvaltiolle. – –"

Asian taustalla olevat tosiseikat

13 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin esittää asian käsittelyn aiemmat vaiheet riidanalaisen määräyksen 4–6 kohdassa seuraavasti:

"4 Kreikan viranomaiset aloittivat lokakuussa 2001 julkisia hankintoja koskevan sopimuksentekomenettelyn myydäkseen 49 prosenttia Casino Mont Parnèsin yhtiöpääomasta. Kaksi ehdokasta eli Casino Attikis -yhtymä ja Hyatt-yhtymä kilpailivat keskenään. Virheelliseksi väitetyn menettelyn jälkeen sopimus tehtiin Hyatt-yhtymän kanssa.

5 Casino Attikis -yhtymän jäsen Egnatia SA, jota seurasi fuusion johdosta valittaja Athinaïki Techniki, toimitti komissiolle kantelun valtiontuesta, jota oli myönnetty Hyatt-yhtymälle sopimuksentekomenettelyn yhteydessä. Kantelun jättämistä seurasi komission ja [valittajan] välinen kirjeenvaihto sekä komission lisätietoja koskevat pyynnöt.

6 Komissio osoitti 2.12.2004 [valittajalle] kirjeen (jäljempänä riidanalainen kirje), jonka sanamuoto on seuraava:

’Viittaan puhelimitse esittämäänne kysymykseen, jolla pyrittiin saamaan tieto siitä, jatkaako komissio tutkimustaan edellä mainitussa asiassa vai onko asian käsittely lopetettu.

Komissio ilmoitti teille 16.9.2003 päivätyllä kirjeellä, että sen hallussa olevien tietojen perusteella ei ole olemassa riittäviä syitä jatkaa tätä asiaa koskevaa tutkimusta ([asetuksen N:o 659/1999] 20 artiklan nojalla).

Koska sellaisia lisätietoja ei ole, joiden perusteella tutkimusta voitaisiin jatkaa, komissio päätti 2.6.2004 hallinnollisesti asian käsittelyn.’”

Ensimmäinen menettely ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa

14 Athinaïki Techniki nosti ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen kirjaamoon 18.2.2005 toimittamallaan kannekirjelmällä kanteen, jossa se vaati riidanalaisen toimen kumoamista; se oli saanut tiedon kyseisestä toimesta riidanalaisella kirjeellä.

15 Komissio esitti ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen kirjaamoon 21.4.2005 toimittamallaan erillisellä asiakirjalla ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 114 artiklan 1 kohdan mukaisen oikeudenkäyntiväitteen.

16 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi asiassa T-94/95 26.6.2006 antamassaan määräyksessä, ettei kannetta voida tutkia. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoi etenkin, ettei komissio ollut kantelun käsittelyn lopettamisella ottanut lopullista kantaa valittajan kantelun kohteena olleen toimenpiteen määrittelyyn ja soveltuvuuteen yhteismarkkinoille, joten riidanalainen kirje ei ole sellainen päätös, joka voi olla EY 230 artiklan nojalla kanteen kohteena.

17 Valittaja valitti 18.12.2006 tästä määräyksestä yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 56 artiklan nojalla.

18 Yhteisöjen tuomioistuin antoi tämän valituksen johdosta 17.7.2008 tuomion asiassa C-521/06 P, Athinaïki Techniki vastaan komissio (Kok., s. I-5829).

Asiassa Athinaïki Techniki vastaan komissio annettu tuomio

19 Yhteisöjen tuomioistuin kumosi kyseisellä tuomiolla edellä mainitun asiassa Athinaïki Techniki vastaan komissio annetun määräyksen, hylkäsi komission oikeudenkäyntiväitteen ja palautti asian ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen sekä määräsi, että oikeudenkäyntikuluista päätetään myöhemmin.

20 Yhteisöjen tuomioistuin täsmensi aluksi, mikä on valtiontukien alustavan tutkintavaiheen päätteeksi toteutettavien toimien luonne.

21 Tältä osin yhteisöjen tuomioistuin muistutti aluksi, että valtiontukien valvontamenettelyssä on erotettava toisistaan yhtäältä tukien alustavan tutkinnan vaihe, jonka tavoitteena on ainoastaan tehdä komissiolle mahdolliseksi muodostaa alustava näkemyksensä kyseisen tuen täydellisestä tai osittaisesta soveltuvuudesta yhteismarkkinoille, ja toisaalta varsinainen tutkintavaihe, jonka tavoitteena on tehdä tälle toimielimelle mahdolliseksi saada käyttöönsä täydelliset tiedot kaikista asiaan liittyvistä seikoista, joten tämä toinen vaihe on välttämätön silloin, kun komissio kohtaa vakavia vaikeuksia arvioidessaan tuen soveltuvuutta yhteismarkkinoille (tuomion 33 ja 34 kohta).

22 Se esitti, että EY:n perustamissopimuksen mukaan vasta tässä viimeisessä vaiheessa komissio on velvollinen kehottamaan niitä, joita asia koskee, esittämään huomautuksensa, joten silloin kun komissio tekee ensimmäisen vaiheen päätteeksi sellaisen päätöksen, joka on muu kuin päätös aloittaa muodollinen tutkintamenettely, niillä osapuolilla, joita asia koskee, on oikeus riitauttaa sellainen päätös menettelyllisten takeiden noudattamiseksi (tuomion 35 ja 36 kohta).

23 Yhteisöjen tuomioistuin totesi lisäksi, että asetuksessa N:o 659/1999 myönnetään tällaisille osapuolille, joita asia koskee, oikeus käynnistää alustavan tutkinnan vaihe

toimittamalla komissiolle tietoja oletetusta sääntöjenvastaisesta tuesta, jolloin komissio on velvollinen tutkimaan viipymättä, onko kyseessä mahdollisesti tuki ja soveltuuko se yhteismarkkinoille. Sen mukaan asianomaisilla osapuolilla, jotka eivät voi vedota puolustautumisoikeuksiin tämän menettelyn yhteydessä, on sitä vastoin oikeus osallistua tähän menettelyyn siinä määrin kuin yksittäistapaukseen liittyvissä olosuhteissa on tarkoituksenmukaista, mikä edellyttää, että kun komissio ilmoittaa asianomaisille osapuolille asetuksen N:o 659/1999 20 artiklan 2 kohdan toisen virkkeen mukaisesti, että sillä ei ole riittävää perustetta ottaa kantaa asiaan, sillä on myös velvollisuus tarjota näille mahdollisuus esittää kohtuullisen ajan kuluessa lisähuomautuksia (tuomion 37–39 kohta).

24 Yhteisöjen tuomioistuin jatkoi päättelyään kyseisen tuomion 40 ja 41 kohdassa seuraavasti:

”40 Kun nämä huomautukset on toimitettu tai kun kohtuullinen määräaika on päättynyt, asetuksen N:o 659/1999 13 artiklan 1 kohdassa asetetaan komissiolle velvollisuus saattaa alustava tutkintamenettely päätökseen tekemällä tämän asetuksen 4 artiklan 2, 3 tai 4 kohdan mukainen päätös, toisin sanoen päätös, jossa se toteaa joko, että kyseessä ei ole tuki, tai, että se ei vastusta tukea, tai että se aloittaa muodollisen tutkintamenettelyn. Tällä toimielimellä ei täten ole oikeutta jatkaa toimimattomuutta alustavan tutkinnan vaiheen ajan. Tämän jälkeen komission on joko aloitettava tutkintamenettelyn seuraava vaihe tai päätettävä asian käsittely tekemällä tämänsisältöinen päätös (ks. kilpailualalla sovellettavasta menettelystä asia C-282/95 P, Guérin automobiles v. komissio, tuomio 18.3.1997, Kok., s. I-1503, 36 kohta). Asetuksen N:o 659/1999 20 artiklan 2 kohdan kolmannen virkkeen mukaan mikäli komissio tekee tällaisen päätöksen asianomaisen osapuolen toimittamien tietojen perusteella, se toimittaa tälle jäljennöksen päätöksestä.

41 Tässä yhteydessä on korostettava, että komissio voi tehdä jonkin asetuksen N:o 659/1999 4 artiklassa tarkoitetuista, edellä mainituista päätöksistä silti toteamatta, että kyseessä olisi tähän säännökseen perustuva päätös.”

25 Tältä osin yhteisöjen tuomioistuin muistutti kumoamiskanteen tutkittavaksi ottamista koskevasta vakiintuneesta oikeuskäytännöstään, jonka mukaan riidanalaisten toimien määrittelemistä varten tarkastelun kohteeksi on otettava toimien asiasisältö ja niiden tekijöiden aikomus. Se totesi, että kannekelpoisia toimia ovat pääsääntöisesti toimenpiteet, joissa lopullisesti vahvistetaan komission kanta hallinnollisen menettelyn päätteeksi ja joilla pyritään aikaansaamaan sitovia oikeusvaikutuksia, jotka ovat omiaan vaikuttamaan kantajan etuihin, riippumatta näiden toimenpiteiden muodosta ja muotovaatimusten, kuten otsikointi, perustelut tai oikeusperustan muodostavien säännösten mainitseminen, noudattamisesta (tuomion 42–44 kohta).

26 Yhteisöjen tuomioistuin päätteli tästä, että sillä, ettei riidanalaista toimea ole määritelty ”päätökseksi” tai ettei siinä viitata asetuksen N:o 659/1999 4 artiklan 2, 3 tai 4 kohtaan, ei ole merkitystä eikä myöskään sillä, että komissio on asetuksen 25 artiklan vastaisesti jättänyt ilmoittamatta kyseisen toimen asianomaiselle jäsenvaltiolle.

27 Yhteisöjen tuomioistuin tarkasteli tämän jälkeen, onko ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin voinut perustellusti todeta, ettei käsittelyn lopettamista koskeva päätös ole kannekelpoinen toimi. Se totesi tästä saman tuomion 52–62 kohdassa seuraavaa:

> ”52 [Riidanalaisen] toimen asiasisällöstä ja komission aikomuksesta ilmenee, että komissio päätti lopettaa Athinaïki Technikin käynnistämän alustavan tutkintamenettelyn. Komissio totesi kyseisellä toimella, että aloitetun tutkinnan perusteella ei voitu päätellä, että kyseessä olisi EY 87 artiklassa tarkoitettu tuki, ja kieltäytyi implisiittisesti aloittamasta EY 88 artiklan 2 kohdassa määrättyä muodollista tutkintamenettelyä (ks. vastaavasti [asia C-367/95 P,] komissio v. Sytraval ja Brink’s France, [tuomio 2.4.1998, Kok., s. I-1719,] 47 kohta).

53 Tämän tuomion 36 kohdassa mainitusta oikeuskäytännöstä ilmenee lisäksi, että tällaisessa tilanteessa niillä, joiden hyväksi tässä määräyksessä määrätyt menettelylliset takeet on annettu, on mahdollisuus varmistua näiden takeiden kunnioittamisesta vain, jos ne voivat saattaa tämän päätöksen yhteisöjen tuomioistuinten tutkittavaksi EY 230 artiklan neljännen kohdan mukaisesti. Tätä periaatetta sovelletaan yhtä lailla silloin, kun päätös tehdään siitä syystä, että komissio katsoo tuen soveltuvan yhteismarkkinoille, kuin silloin, kun se katsoo, että kyseessä ei ole tuki.

54 Riidanalaista toimea ei voida määritellä alustavaksi tai valmistelevaksi toimeksi, koska aloitetun hallinnollisen menettelyn yhteydessä sen jälkeen ei toteuteta mitään muuta toimea, joka voi olla kumoamiskanteen kohteena (ks. vastaavasti [asia C-39/93 P,] SFEI ym. v. komissio, [tuomio 16.6.1994, Kok., s. I-2681,] 28 kohta).

55 Toisin kuin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on todennut, tältä osin ei ole merkitystä sillä, että asianomainen osapuoli voi vielä toimittaa komissiolle lisätietoja, jotka voivat velvoittaa tämän viimeksi mainitun tarkastamaan kantaansa kyseessä olevasta jäsenvaltion toimesta.

– –

57 Jos asianomainen osapuoli toimittaa lisätietoja sen jälkeen, kun asian käsittely on päätetty, komissio voi tarvittaessa olla velvollinen aloittamaan uuden hallinnollisen menettelyn. Nämä tiedot eivät sen sijaan vaikuta siihen seikkaan, että ensimmäinen alustava tutkintamenettely on jo päätetty.

58 ––, toisin kuin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on valituksenalaisen määräyksen 29 kohdassa todennut, komissio otti lopullisesti kantaa [valittajan] vaatimukseen, joka koski EY 87 ja EY 88 artiklan rikkomisen toteamista.

––

60 –– Riidanalainen toimi on siis luokiteltava asetuksen N:o 659/1999 4 artiklan 2 kohdassa tarkoitetuksi päätökseksi, kun sitä luetaan yhdessä tämän asetuksen 13 artiklan 1 kohdan ja 20 artiklan 2 kohdan kolmannen virkkeen kanssa.

61 Koska tämä toimi esti [valittajaa] esittämästä huomautuksiaan EY 88 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun muodollisen tutkintamenettelyn yhteydessä, sillä oli sitovia oikeusvaikutuksia, jotka vaikuttivat tämän yhtiön etuihin.

62 Riidanalainen toimi on siis EY 230 artiklassa tarkoitettu kannekelpoinen toimi."

28 Yhteisöjen tuomioistuin totesi edellä esitetyn perusteella, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin teki oikeudellisen virheen todetessaan, että valittaja nosti kumoamiskanteen toimesta, jolla ei ole oikeusvaikutuksia ja joka ei siis voi olla EY 230 artiklan mukaisen kanteen kohteena, ja kumosi näin ollen edellä mainitussa asiassa Athinaïki Techniki vastaan komissio annetun määräyksen ja palautti asian ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen, jotta tämä lausuu Athinaïki Technikin vaatimuksista, joilla se vaatii komission sen 2.6.2004 tekemän päätöksen kumoamista, jolla lopetettiin sen sellaisen kantelun käsittely, joka koski väitettyä valtiontukea, jonka Helleenien tasavalta myönsi Hyatt Regency -yhtymälle sellaista julkista hankintaa koskevan sopimuksentekomenettelyn yhteydessä, joka liittyi myyntiin, joka koski 49:ää prosenttia Casino Mont Parnèsin yhtiöpääomasta.

Toinen menettely ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa

29 Komissio ilmoitti ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimelle 2.10.2008 päivätyssä kirjeessä, että se oli lähettänyt valittajalle 26.9.2008 kirjeen, jonka sisältö on seuraava:

”Viittaan [2.12.2004] päivättyyn kirjeeseen, jossa kilpailun pääosaston yksiköt ilmoittivat teille, että heidän hallussaan olevien tietojen perusteella ei ollut riittäviä perusteita jatkaa edellä mainitun asian tutkimista ja että sellaisten lisätietojen puuttuessa, joilla voitaisiin perustella tutkimuksen jatkaminen, komissio päätti kyseisen asian käsittelyn hallinnollisella tasolla.

[Edellä mainitussa asiassa Athinaïki Techniki vastaan komissio annetun] tuomion huomioon ottaen kilpailun pääosaston yksiköt tiedottavat, että kyseinen kirje peruutetaan ja edellä mainitun asian käsittely aloitetaan uudelleen.

Näin ollen toistamme aiemman pyyntömme ja kehotamme teitä uudelleen esittämään näyttöä sääntöjenvastaisen tuen myöntämisestä Casino Mont Parnèsin myynnin yhteydessä.”

30 Komission mukaan 26.9.2008 päivätyssä kirjeessä ilmoitettiin, että asia oli menettänyt kohteensa niin, ettei siitä ollut enää syytä lausua.

31 Valittaja toimitti 26.11.2008 huomautuksia vastauksena komission vaatimukseen lausunnon antamisen raukeamisesta ja vastusti sitä.

32 Tältä osin valittaja vetosi neljään perusteeseen, jotka liittyvät siihen, että 26.9.2008 päivätty kirje ei oikeudellisesti poista riidanalaista toimea, ettei riidanalainen toimi, jolla lopetettiin alustava menettely, ollut peruutettavissa, että 26.9.2008 päivätyllä kirjeellä pyrittiin etenkin kiertämään riidanalaisen toimen tuomioistuinvalvonta ja että kyseinen kirje on edellä mainitussa asiassa Athinaïki Techniki vastaan komissio annetusta tuomiosta johtuvan oikeusvoiman vastainen.

33 Athens Resort Casino AE Symmetochon esitti 27.11.2008 esittämissään huomautuksissa hyväksyntänsä komission vaatimukselle lausunnon antamisen raukeamisesta.

Riidanalainen määräys

34 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen mielestä lausunnon antaminen riidanalaista tointa koskevasta kumoamiskanteesta ei ollut tarpeen seuraavin, valituksenalaisen määräyksen 31–37 kohdasta ilmenevin perustein:

”31 On katsottava, että komission 26.9.2008 lähettämässä kirjeessä esitetään oikeudenkäyntimenettelyyn liittyvää seikkaa koskeva väite, joka voidaan työjärjestyksen 114 artiklan 3 kohdan mukaan ratkaista ilman suullista käsittelyä.

32 Ensiksi on todettava, että yhteisöjen tuomioistuin on jo todennut asiassa C-222/92, SFEI ym. vastaan komissio, 18.11.1992 antamassaan määräyksessä (1 ja 2 kohta), että sellaisesta päätöksestä nostetun kanteen, joka koskee valtiontukea koskevan kantelun käsittelyn lopettamista hallinnollisesti, tapauksessa alustavan tutkintamenettelyn uudelleen aloittaminen vastaa asian käsittelyn lopettamista koskevan päätöksen peruuttamista. Seuraavaksi yhteisöjen tuomioistuin on katsonut, että

mainittu kanne oli menettänyt kohteensa eikä siitä ole enää syytä lausua (em. asia SFEI ym. v. komissio, määräyksen 5 ja 7 kohta; ks. vastaavasti myös yhdistetyt asiat C-341/06 P ja C-342/06 P, Chronopost ja La Poste v. UFEX ym., tuomio 1.7.2008, [Kok., s. I-4777], 3 kohta ja asia T-613/97, UFEX ym. v. komissio, tuomio 7.6.2006, Kok., s. II-1531, 8 ja 11 kohta).

33 Toiseksi [edellä mainitussa asiassa Athinaïki Techniki vastaan komissio annetun] tuomion 52, 54 ja 58 kohdasta käy ilmi, että unionin tuomioistuimen toteamus, jonka mukaan riidanalaisella toimella vahvistettiin lopullisesti komission kanta kyseisestä toimenpiteestä, oli tarpeen, jotta mainittu toimi voidaan luokitella kannekelpoiseksi toimeksi. Sen jälkeen, kun alustava tutkintamenettely on aloitettu uudelleen ja kantajaa on kehotettu esittämään asiakirjoja väitteidensä tueksi, ei kuitenkaan ole enää komission kannan lopullisesti vahvistavaa ja siis kannekelpoista toimea.

34 Kolmanneksi on todettava, että riidanalainen toimi on tehty alustavan tutkintamenettelyn päätteeksi ja sitä on [edellä mainitussa asiassa Athinaïki Techniki vastaan komissio annetun] tuomion mukaan tulkittava implisiittisenä päätöksenä, jossa todetaan, että kyseessä oleva toimenpide ei ole EY 87 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua valtiontukea, tai implisiittisenä vastustamatta jättämistä koskevana päätöksenä. Jos se siis kumotaan, komission on aloitettava alustava tutkintamenettely uudelleen ja, kuten yhteisöjen tuomioistuin on todennut [edellä mainitussa asiassa Athinaïki Techniki vastaan komissio antamansa] tuomion 40 kohdassa, tehtävä muodollisesti jokin asetuksen N:o 659/1999 4 artiklassa tarkoitetuista päätöksistä tai asian käsittelyn lopettamista koskeva päätös, jotka ovat uusia kannekelpoisia toimia.

35 Tässä tilanteessa on katsottava, että riidanalaisen toimen peruuttamisella on vastaavia vaikutuksia kuin riidanalaisen toimen kumoavalla tuomiolla, sillä näin uudelleen aloitettu alustava tutkintamenettely päätetään jollakin asetuksen N:o 659/1999 4 artiklassa tarkoitetuista muodollisista päätöksistä tai päätöksellä

lopettaa asian käsittely. Riidanalaisen toimen kumoavalla tuomiolla ei nimittäin olisi minkäänlaista oikeudellista lisäseurausta suhteessa toteutetun peruuttamisen seurauksiin (asia T-178/99, Elder v. komissio, määräys 6.12.1999, Kok., s. II-3509, 20 kohta).

36 [Valittajalla] ei siis ole mitään intressiä saada riidanalaista tointa kumotuksi (ks. vastaavasti asia T-145/95, Proderec v. komissio, määräys 28.5.1997, Kok., s. II-823, 27 kohta ja em. asia Elder v. komissio, määräyksen 21 kohta).

37 Näin ollen on todettava, että käsiteltävänä oleva kanne on jäänyt vaille kohdetta ja lausunnon antaminen asiassa raukeaa."

35 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin esitti seuraavaksi perustelut arvioinnilleen, jonka mukaan valittajan perustelut eivät kyseenalaistaneet tätä päättelyä.

36 Se totesi ensiksi siltä osin kuin kyse on valittajan perustelusta, jonka mukaan riidanalaisessa kirjeessä mainitaan komissio, mutta 26.9.2008 päivätyssä kirjeessä puhutaan komission yksiköistä, ettei tällä perustelulla ole vaikutusta jälkimmäisen kirjeen luonnehdintaan.

37 Toiseksi perustelusta, jonka mukaan komissio ei voi jäädä toimimattomaksi ja sen on aloitettava muodollinen tutkintamenettely, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi, ettei valittaja mainitse mitään oikeussääntöä, joka velvoittaisi komission aloittamaan asian käsittelyn lopettamista koskevan päätöksen peruuttamisen jälkeen muun kuin tähän päätökseen johtaneen menettelyn.

38 Kolmanneksi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi valittajan väitteistä, joiden mukaan yhtäältä komission toiminnan tarkoituksena on välttää asian käsittelyn lopettamista koskevaan päätökseen kohdistuva tuomioistuinvalvonta ja toisaalta kehotus toimittaa tiedot ei ole asian kannalta merkityksellinen, ettei niistä voida päätellä mitään oikeudellista perustetta.

39 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin lisäsi, ettei valittajan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen menettelyn yhteydessä esittämistä asiakirjoista käy ilmi, että se olisi jo selvittänyt hallinnollisen menettelyn kuluessa, millä tavoin arvostelun kohteena olleet toimenpiteet täyttivät edellytykset, joilla määritellään valtiontuen olemassaolo, joten se ei voi pätevästi kiistää sitä, että komission esittämä kehotus toimittaa lisätietoja ei ole asianmukainen toimenpide nyt käsiteltävän asian tilanteessa.

40 Neljänneksi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi siltä osin kuin kyse oli valittajan oikeusvoimaa koskevista perusteluista, että edellä mainitussa asiassa Athinaïki Techniki vastaan komissio antamallaan tuomiolla yhteisöjen tuomioistuin kumosi edellä mainitussa asiassa Athinaïki Techniki vastaan komissio annetun määräyksen ilman, että mainittu tuomio olisi vaikuttanut asian käsittelyn lopettamista koskevan päätöksen pätevyyteen.

Asianosaisten vaatimukset

41 Athinaïki Techniki vaatii valituksellaan, että unionin tuomioistuin

– kumoaa valituksenalaisen määräyksen

– hyväksyy ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa esitetyt vaatimukset ja

– velvoittaa komission korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

42 Komissio vaatii, että unionin tuomioistuin

– hylkää valituksen selvästi perusteettomana ja

– velvoittaa valittajan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

43 Athens Resort Casino AE Symmetochon vaatii, että unionin tuomioistuin

– hylkää valituksen selvästi perusteettomana ja

– velvoittaa valittajan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Valitus

Asianosaisten ja väliintulijan lausumat

44 Valittaja vetoaa valituksensa tueksi neljään valitusperusteeseen.

45 Valittajan ensimmäisen valitusperusteen mukaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on tulkinnut virheellisesti hallintotoimen peruuttamisen lainmukaisuuden edellytyksiä koskevaa oikeuskäytäntöä, jonka mukaan hallintotoimen peruuttaminen on laillinen sillä edellytyksellä, että peruutettu toimi on lainvastainen ja se peruutetaan kohtuullisessa ajassa. Yhtäältä peruuttamista koskeva päätös tehtiin yli neljä ja puoli vuotta alkuperäisen päätöksen tekemisen jälkeen, eli tätä aikaa ei voida pitää kohtuullisena. Toisaalta peruuttamista koskevan päätöksen perusteluissa ei viitata kantelun käsittelyn lopettamista koskevan päätöksen lainvastaisuuteen vaan ainoastaan edellä mainitussa asiassa Athinaïki Techniki vastaan komissio annettuun tuomioon. Koska päätöksen perustelujen puuttuminen on oikeusjärjestyksen perusteisiin kuuluva peruste, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen olisi pitänyt omasta aloitteestaan ottaa huomioon perustelujen puuttuminen ja julistaa peruuttamista koskeva päätös lainvastaiseksi.

46 Valittaja moittii seuraavaksi toisessa valitusperusteessaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta siitä, että tämä on tehnyt oikeudellisen virheen jätettyään lausumatta harkintavallan väärinkäyttöä koskevasta kysymyksestä. Tältä osin se väittää, että toimen peruuttamisen päämääränä voi olla vain se, että hallinto voi varmistaa laillisuusperiaatteen noudattamisen. Kyseisen peruuttamisen perustelut rajoittuvat pelkkään viittaukseen edellä mainitussa asiassa Athinaïki Techniki vastaan komissio annettuun tuomioon, jossa ei lausuttu riidanalaisen toimen laillisuudesta. Näin ollen komissio ei peruuttanut kyseistä toimea noudattaakseen laillisuusperiaatetta vaan pelkästään välttääkseen unionin tuomioistuimen valvonnan.

47 Kolmannessa valitusperusteessaan valittaja moittii ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta siitä, että se on tehnyt oikeudellisen virheen katsoessaan, että ainoa käsittelyn lopettamista koskevan päätöksen kumoamisen seuraus on velvollisuus aloittaa alustava tutkintamenettely uudelleen. Kuitenkin siinä tapauksessa, että tuomioistuin olisi todennut suoraan EY 87 artiklan rikkomisen, komission olisi pitänyt ryhtyä toimenpiteisiin valtiontuen olemassaolon vuoksi, mikä olisi EY 88 artiklan 2 kohdan mukaan tarkoittanut sitä, että kyseisen valtion on poistettava tuki tai muutettava sitä komission määräämässä määräajassa.

48 Valittaja moittii neljännessä valitusperusteessaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta siitä, ettei se ole ottanut huomioon edellä mainitussa asiassa Athinaïki Techniki vastaan komissio annetun tuomion oikeusvoimaa. Kyseisen tuomion 40 kohdasta näet ilmenee, ettei komissio voi jatkaa toimimattomuuttaan valtiontukea koskevan tutkintamenettelyn aikana. Peruuttamalla riidanalaisen toimen komissio on kuitenkin palannut ennen tämän päätöksen tekemistä vallinneeseen aikaisempaan tilanteeseen, ja ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin teki oikeudellisen virheen, kun se ei kumonnut tällaista peruuttamista. Näin ollen ei ole enää mahdollista, ettei komissio ryhdy toimenpiteisiin. Sillä on päinvastoin velvollisuus tehdä päätös, joka mahdollisesti saatetaan unionin tuomioistuinten käsiteltäväksi.

49 Komissio väittää aluksi, ettei mikään riidanalaisen toimen peruuttamiseen liittyvistä väitteistä koske riidanalaista määräystä vaan ainoastaan tämän toimen, joka ei ollut riidan kohteena ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa, peruuttamista. Lisäksi riidanalaisen toimen peruuttamispäätöksen lainmukaisuuteen liittyvä valituksen osa on luonteeltaan väärinkäyttöä. Komissio on nimittäin peruuttanut riidanalaisen toimen valittajan luonteeltaan väärinkäyttöä ja mahdollisesti sen kilpailijan vahingoksi. Valittajalla ei näin ollen ole minkäänlaista intressiä asettaa kyseenalaiseksi sellaisen peruuttamisen määräaikaa, joka on ollut sille edullinen. Näin on myös peruuttamispäätöksen perusteluihin liittyvän väitteen osalta. Nämä väitteet on näin ollen hylättävä ilmeisen perusteettomina. Joka tapauksessa komission mielestä 26.9.2008 päivätyssä kirjeessä on selvästi esitetty, että se peruutti toimen ottaen huomioon edellä

mainitussa asiassa Athinaïki Techniki vastaan komissio annetun tuomion, jonka valittaja tunsi, koska se oli itse kantajana mainitussa asiassa.

50 Pääasian osalta komissio vastaa yleisesti harkintavallan väärinkäyttöä sekä edellä mainitussa asiassa Athinaïki Techniki vastaan komissio annetun tuomion seurauksia koskeviin valitusperusteisiin, koska nämä valitusperusteet liittyvät komission mukaan ajatukseen siitä, että se olisi pelkästään pyrkinyt välttämään riidanalaisen toimen tuomioistuinvalvonnan ja palannut toimimattomuuden tilaan. Nämä väitteet ovat kuitenkin virheellisiä, koska se on aloittanut alustavan tutkintamenettelyn uudelleen ja tutkii parhaillaan asiakirjan tietoja.

51 Lisäksi valittaja ei komission mukaan esitä syitä, joiden perusteella komission olisi pitänyt aloittaa muodollinen tutkintamenettely. Lisäksi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei voi lausua ultra petita. Riidanalaisen toimen peruuttamisen johdosta kumoamiskanne on jäänyt ilman kohdetta, eivätkä valituksessa esitetyt vaatimukset kata mitään muuta komission menettelyä koskevaa vaatimusta.

52 Athens Resort Casino AE Symmetochon vetoaa osaltaan siihen, että erityisten sääntöjen puuttuessa hallintotoimien peruuttamiseen sovellettavia yleisiä periaatteita ovat laillisuusperiaate ja luottamuksensuojan periaate. Koska valittaja on riitauttanut alusta alkaen riidanalaisen toimen lainmukaisuuden, se ei voi vedota luottamuksensuojan periaatteeseen. Lisäksi unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan ei ole välttämätöntä, että toimen perustelut ilmenevät toimesta itsestään, vaan ne voidaan johtaa epäsuorasti sovellettavista säännöistä tai kyseisen asian asiayhteydestä.

53 Lisäksi Athens Resort Casino AE Symmetochon katsoo yhtäältä, ettei komissio vältellyt tuomioistuinvalvontaa, vaan se päinvastoin meni edellä mainittua asiassa Athinaïki Techniki annettua tuomiota pidemmälle, koska se päätti aloittaa tutkinnan uudelleen

ja hyväksyä täten sellaisten uusien seikkojen paljastumisen, jotka eivät olleet olleet sen tiedossa. Toisaalta kyseisestä tuomiosta ilmenee sen mukaan ainoastaan, että komissiolla ei ollut oikeutta jatkaa toimimattomuutta ja sen olisi pitänyt kohtuullisessa ajassa kantelun jättämisestä päättää kyseinen menettely tekemällä päätös eikä palata alustavaan tutkintamenettelyyn, mikä ei ollut tässä asiassa enää sallittua.

Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta

Tutkittavaksi ottaminen

54 Siltä osin, että riidanalaisen toimen peruuttamisen lainvastaisuutta koskevat väitteet on jätettävä tutkimatta sillä perusteella, että ne koskevat peruuttamispäätöstä, on todettava, että nämä väitteet kohdistuvat tosiasiassa riidanalaiseen määräykseen eivätkä peruuttamispäätökseen. Valittaja moittii nimittäin eri valitusperusteissaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta etenkin siitä, että tämä teki oikeudellisen virheen, kun se otti huomioon riidanalaisen toimen peruuttamisen, vaikka peruuttaminen oli lainvastainen.

55 Siitä perustelusta, että nämä samat väitteet olisi jätettävä tutkimatta, koska peruuttamispäätös ei ollut riidan kohteena ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa, on todettava, että riidanalaisesta määräyksestä sitä vastoin johtuu, että valittaja on esittänyt nämä väitteet ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa ja että ne kuuluvat tähän oikeusriitaan. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on riidanalaisessa päätöksessä nimittäin lausunut siitä, onko kanne riidanalaisesta toimesta jäänyt ilman kohdetta sen 26.9.2008 päivätyn komission kirjeen nojalla, jolla toimielin ilmoitti muun muassa tämän toimen peruuttamisesta. Kuten mainitun määräyksen

23–30 kohdasta ilmenee, valittaja riitautti ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa peruuttamisen, josta ilmoitettiin kyseisessä 26.9.2008 päivätyssä kirjeessä, lainmukaisuuden.

56 Lopuksi ei ole perusteltua katsoa, ettei valittajalla ollut minkäänlaista intressiä riitauttaa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointia riidanalaisen toimen lainmukaisuudesta, koska tämä intressi riippuu suoraan vastauksesta siihen kysymykseen, onko kanne riidanalaisesta toimesta menettänyt kohteensa, mikä on käsiteltävän riidan kohteena.

57 Näin ollen valitusperusteet on otettava kokonaisuudessaan tutkittaviksi.

Asiakysymys

58 Valittaja moittii ensimmäisessä, toisessa ja neljännessä valitusperusteessaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta siitä, että se on tehnyt oikeudellisen virheen katsoessaan ettei kanteesta ole enää tarpeen lausua, koska komission 26.9.2008 tekemässä päätöksessä peruutettiin riidanalainen toimi, vaikka tämä peruuttaminen oli lainvastainen.

59 Aluksi on todettava, että kun valittaja väittää, ettei riidanalaista toimea ole peruutettu kohtuullisessa ajassa, se vetoaa oikeuskäytäntöön, joka koskee subjektiivisia oikeuksia luovan lainvastaisen hallintotoimen takautuvaa peruuttamista (ks. asia 54/77, Herpels v. komissio, tuomio 9.3.1978, Kok., s. 585, 38 kohta; asia 14/81, Alpha Steel v. komissio, tuomio 3.3.1982, Kok., s. 749, 10 kohta; asia 15/85, Consorzio Cooperative

d'Abruzzo v. komissio, tuomio 26.2.1987, Kok., s. 1005, Kok. Ep. IX, s. 29, 12 kohta ja asia C-90/95 P, de Compte v. parlamentti, tuomio 17.4.1997, Kok., s. I-1999, 35 kohta).

60 On kuitenkin riidatonta, ettei riidanalainen toimi ole valittajan osalta oikeuksia luova toimi vaan sille vastainen toimi. Näin ollen edellisessä kohdassa mainittu oikeuskäytäntö ei ole käsiteltävässä asiassa merkityksellinen.

61 Käsiteltävässä asiassa komissio on ilmoittanut valittajalle 26.9.2008 päivätyssä kirjeessä, että ottaen huomioon edellä mainitussa asiassa Athinaïki Techniki vastaan komissio annetun tuomion se peruuttaa riidanalaisen kirjeen, aloittaa uudelleen alustavan tutkintamenettelyn, pyytää uudelleen valittajaa esittämään seikat, jotka osoittavat valtiontuen myöntämisen, ja komissio on näin ilmoittanut peruuttaneensa riidanalaisen toimen.

62 Kuitenkin edellä mainitussa asiassa Athinaïki Techniki vastaan komissio antamassaan tuomiossa yhteisöjen tuomioistuin muistutti komission velvollisuuksista silloin, kun osapuoli, jota asia koskee, käynnistää asetuksen N:o 659/1999 10 artiklan 1 kohdan ja 20 artiklan 2 kohdan ensimmäisen virkkeen nojalla EY 88 artiklan 3 kohdassa tarkoitetun alustavan tutkinnan vaiheen.

63 Yhteisöjen tuomioistuin katsoi näin ollen, että asetuksen N:o 659/1999 13 artiklan 1 kohdassa asetetaan komissiolle velvollisuus silloin, kun osapuolet, joita asia koskee, ovat mahdollisesti toimittaneet lisähuomautuksia tai kun kohtuullinen aika on kulunut, saattaa alustava tutkintamenettely päätökseen tekemällä mainitun asetuksen 4 artiklan 2, 3 tai 4 kohdan mukainen päätös, toisin sanoen päätös, jossa se toteaa, ettei kyseessä ole tuki tai ettei se vastusta tukea tai että se aloittaa muodollisen tutkintamenettelyn (ks. em. asia Athinaïki Techniki v. komissio, tuomion 40 kohta).

64 Komissiolla ei täten ole oikeutta jatkaa toimimattomuutta alustavan tutkinnan vaiheen ajan. Tämän jälkeen komission on joko aloitettava tutkintamenettelyn seuraava vaihe tai päätettävä asian käsittely tekemällä tämänsisältöinen päätös, ja mikäli komissio tekee tällaisen päätöksen osapuolen, jota asia koskee, toimittamien tietojen perusteella, se toimittaa tälle jäljennöksen päätöksestä (ks. em. asia Athinaïki Techniki v. komissio, tuomion 40 kohta).

65 Kyseisessä asiassa yhteisöjen tuomioistuin katsoi, että komissio oli riidanalaisella toimella päättänyt hallinnollisesti asian käsittelyn. Tällä toimella komissio päätti lopettaa valittajan käynnistämän alustavan tutkintamenettelyn ja totesi, ettei aloitetun tutkinnan perusteella voitu päätellä, että kyseessä olisi EY 87 artiklassa tarkoitettu tuki, ja kieltäytyi implisiittisesti aloittamasta EY 88 artiklan 2 kohdassa määrättyä muodollista tutkintamenettelyä (ks. em. asia Athinaïki Techniki v. komissio, tuomion 51 ja 52 kohta).

66 Yhteisöjen tuomioistuin katsoi näin ollen, että komissio oli ottanut lopullisesti kantaa valittajan vaatimukseen, joka koski EY 87 ja EY 88 artiklan rikkomisen toteamista. Koska riidanalainen toimi esti valittajaa esittämästä huomautuksiaan EY 88 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun muodollisen tutkintamenettelyn yhteydessä, sillä oli myös sitovia oikeusvaikutuksia, jotka vaikuttivat valittajan etuihin. Yhteisöjen tuomioistuimen mukaan riidanalainen toimi on siis EY 230 artiklassa tarkoitettu kannekelpoinen toimi (ks. em. asia Athinaïki Techniki v. komissio, tuomion 58, 61 ja 62 kohta).

67 Valittajalla oli näin ollen EY 88 artiklan 2 kohdassa määrättyjen menettelyllisten takeiden saajana oikeus riitauttaa riidanalaisen toimen lainmukaisuus henkilönä, jota kyseinen toimi koskee suoraan ja erikseen EY 230 artiklan neljännessä kohdassa tarkoitetulla tavalla (ks. tästä asia C-367/95 P, komissio v. Sytraval ja Brink's France, tuomio 2.4.1998, Kok., s. I-1719, 41 ja 48 kohta). Tarkemmin sanoen sillä

oli oikeus saattaa yhteisöjen tuomioistuinten tutkittavaksi komission arviointi, jonka mukaan se oli 2.6.2004 hallussaan olevan näytön perusteella voinut lainmukaisesti lopettaa asian käsittelyn ja katsoa implisiittisesti, ettei ole syytä aloittaa muodollista tutkintamenettelyä.

68 Jos komissiolla olisi käsiteltävän asian tilanteessa oikeus peruuttaa riidanalaisen toimen kaltainen toimi, sillä olisi pysyvästi oikeus olla edelleenkään toimimatta alustavan tutkintamenettelyn vaiheen aikana vastoin sille asetuksen N:o 659/1999 13 artiklan 1 kohdan ja 20 artiklan 2 kohdan mukaan kuuluvia velvoitteita ja välttyä kokonaan tuomioistuinvalvonnalta. Kuten julkisasiamies on ratkaisuehdotuksensa 101 kohdassa esittänyt, riittäisi nimittäin, että toimielin lopettaisi osapuolen, jota asia koskee, jättämän kantelun käsittelyn ja tämän osapuolen nostettua kanteen peruuttaisi käsittelyn lopettamista koskevan päätöksen, aloittaisi uudelleen alustavan tutkintamenettelyn vaiheen ja toistaisi näitä toimenpiteitä niin kauan kuin on tarpeen välttyäkseen kokonaan toimintaansa kohdistuvalta tuomioistuinvalvonnalta.

69 Tällaisen mahdollisuuden myöntäminen olisi vastoin oikeusvarmuutta, jota asetuksella N:o 659/1999 pyritään lisäämään, kuten sen johdanto-osan 3, 7 ja 11 perustelukappaleesta ilmenee.

70 Kun otetaan huomioon hyvän hallinnon ja oikeusvarmuuden vaatimukset sekä tehokkaan oikeussuojan periaate, on katsottava yhtäältä, että komissio voi peruuttaa väitettyä sääntöjenvastaista tukea koskevan kantelun käsittelyn lopettamista koskevan päätöksen vain korjatakseen mainitun päätöksen lainvastaisuuden, ja toisaalta, ettei se voi tällaisen peruuttamisen takia aloittaa menettelyä uudelleen sellaisesta vaiheesta, joka edelsi todetun lainvastaisuuden tapahtumahetkeä.

71 Käsiteltävässä asiassa 26.9.2008 päivätyssä kirjeessä ei ilmeisestikään pyritty korjaamaan riidanalaisen toimen lainvastaisuutta. Mainitussa kirjeessä ei nimittäin mainita riidanalaisen toimen lainvastaisuutta, joka yksin voisi oikeuttaa peruuttamisen.

72 Kyseisessä kirjeessä komissio yksinkertaisesti ilmoitti valittajalle, että ”[edellä mainitussa asiassa Athinaïki Techniki vastaan komissio annetun] tuomion huomioon ottaen kilpailun pääosaston yksiköt tiedottavat, että kyseinen kirje peruutetaan ja edellä mainitun asian käsittely aloitetaan uudelleen”. On kuitenkin riidatonta, ettei yhteisöjen tuomioistuin kyseisessä tuomiossa lausunut riidanalaisen toimen lainmukaisuudesta vaan ainoastaan sen luokittelemisesta kannekelpoiseksi toimeksi, joten pelkkä kyseinen viittaus ei voi oikeuttaa riidanalaisen toimen peruuttamispäätöstä.

73 Lisäksi komission väitteestä, jonka mukaan riidanalainen toimi oli peruutettava, koska sitä ei ollut perusteltu oikeudellisesti riittävällä tavalla, on todettava, että tällainen lainvastaisuus olisi voitu korjata uudella käsittelyn lopettamista koskevalla päätöksellä eikä se olisi näin ollen missään tapauksessa oikeuttanut tutkintamenettelyn alustavan vaiheen aloittamista uudelleen.

74 Kaiken edellä esitetyn perusteella on todettava, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoi virheellisesti, että komissiolla oli oikeus peruuttaa riidanalainen toimi 26.9.2008 päivätyssä kirjeessä ilmoitetuilla edellytyksillä.

75 Näin ollen valittajan valituksensa tueksi esittämät ensimmäinen, toinen ja neljäs valitusperuste, joissa se moittii ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta siitä, että tämä piti riidanalaista tointa peruutettuna, vaikka peruuttaminen oli lainvastainen, ovat perusteltuja.

76 Näin ollen ei ole tarpeen tarkastella valittajan esittämää kolmatta valitusperustetta.

77 Edellä esitetyillä perusteilla valitus on hyväksyttävä ja valituksenalainen määräys on kumottava.

Asian palauttaminen unionin yleiseen tuomioistuimeen

78 Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 61 artiklan ensimmäisessä kohdassa määrätään, että jos muutoksenhaku todetaan aiheelliseksi, unionin tuomioistuin voi joko itse ratkaista asian lopullisesti, jos asia on ratkaisukelpoinen, tai palauttaa asian unionin yleisen tuomioistuimen ratkaistavaksi.

79 Käsiteltävän asian olosuhteissa unionin tuomioistuimen mielestä se ei kykene ratkaisemaan oikeusriitaa, koska unionin yleinen tuomioistuin ei ole vielä tutkinut valittajan riidanalaisesta toimesta nostamaa kannetta asiakysymysten osalta.

80 Asia on näin ollen palautettava unionin yleisen tuomioistuimen ratkaistavaksi valittajan vaatimusten osalta, joilla pyritään riidanalaisen toimen kumoamiseen.

Oikeudenkäyntikulut

81 Koska asia palautetaan unionin yleiseen tuomioistuimeen, tämän muutoksenhakumenettelyn oikeudenkäyntikuluista on päätettävä myöhemmin.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (kolmas jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

1) Euroopan yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen asiassa T-94/05, Athinaïki Techniki vastaan komissio, 29.6.2009 antama määräys kumotaan.

2) Asia palautetaan unionin yleisen tuomioistuimen ratkaistavaksi.

3) Oikeudenkäyntikuluista päätetään myöhemmin.

Allekirjoitukset